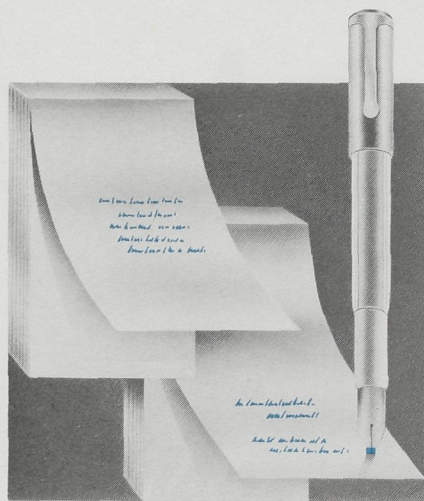

INGEZONDEN

Moeder

De theoloog *Hans Abma* onderwierp 'Moeder' aan een nauwkeurige inhoudsanalyse, zo las ik in het VU-Magazine van november 1987. Wat mij bezighoudt in deze is de vraag of Abma ook de vrouwen heeft *gesproken* die "zelf met eigen ogen" Moeder gelezen hebben. Er zullen zeker (hoog)bejaarde vrouwen te vinden zijn die uit eigen ervaring de 'nauwkeurige inhoudsanalyse' kunnen bevestigen of vernietigen, met hun oordeel. Ik ben nu zestig jaar. Ik weet dat mijn moeder zich abonneerde op 'Moeder' -haar vakblad, een stuk post voor haar bestemd, nu eens niet geadresseerd aan "de Heer en Mevrouw" of "fam.", enz., nee, post voor Mevrouw zelf. Vrouwen en moeders die eindelijk erkend werden in hun pogen kinderen groot te brengen – eindelijk erkenning ondervonden dat hun "bezigheden zonder beroep" een *vak* was. Denkt u nu echt dat deze vrouwen zo dom waren dat hun enige reactie was een ...zwijgend instemmen? Hoe er nu "gedacht" wordt over *Jan Wat* en zijn 'Moeder' is natuurlijk niet alleen lof, eer en prijs, maar als kind heb ik ervaren dat mijn moeder het 'college' van Waterink bijzonder waardeerde, zonder dat ze het altijd met hem eens was. Wellicht dat de maatschappelijke erkenning van haar positie als vrouw en moeder de beste morele steun gaf – die zij voordien zo node gemist had – en dat is heel wat anders dan *vastgelegd* worden op een van hoger hand opge-

legd en ingevuld moederschap. Ik wil Waterink en mijn moeder en haar zusters in ere houden!

Hanny Penning-Segers
Delft

Jeruzalem

In het VU-Magazine van december 1987 las ik het artikel *Palestijnse tweestrijd in Jeruzalem* van Gert J. Peelen. In dat artikel staan enkele fouten die tegenspraak behoeven. Daarbij gaat het mij niet om de in het artikel geciteerde uitspraken van prof.dr. P.J.I.M. de Waart, maar om opmerkingen die kennelijk uit de pen van de heer Peelen zelf afkomstig zijn. Over de naoorlogse geschiedenis van Jeruzalem schrijft hij: 'Met het terugtrekken van de Britse strijdkrachten (uit het mandaatgebied Palestina in 1948, ak) braken schermutelingen uit tussen Arabieren en joden. Arabische gevechtseenheden van elders schoten hun broeders in het joodse gebied te hulp.'

Hier is sprake van een grove vertekening van wat werkelijk gebeurde. De heer Peelen vermeldt terecht dat Palestina in november 1947 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties was verdeeld in een Arabisch en een joods deel plus een internationaal gebied bestaande uit Jeruzalem en omgeving. Hij vertelt er echter niet bij dat dit verdeelingsplan ('partition') door de *Jewish Agency*, zeg maar de voorlopige joodse regering, werd geaccepteerd, maar door de Arabische landen werd verworpen. Daags nadat David Ben Goerion op het aan de joden toegewezen deel van het mandaatgebied de republiek Israël had uitgeroepen vielen zeven Arabische legers de jonge staat aan om aan het bestaan ervan een eind te maken. Dat is dus heel wat anders dan 'zij schoten hun broeders in het joodse gebied te hulp.' Zij schoten inderdaad, maar niet te hulp.

Waarom hebben de Palestij-

nen in 1948 geen Palestijnse staat uitgeroepen op het hun toegewezen deel van het mandaatgebied? Het is een historisch feit dat de stichting van een Palestijnse staat in 1947 niet door Israël, maar door de Arabische landen onmogelijk is gemaakt. Wat in werkelijkheid gebeurde is dat het Palestijnse deel van het mandaatgebied door Transjordanie werd veroverd en ingelijfd. Transjordanie veranderde toen, logisch, zijn naam in Jordanië – het koninkrijk was niet langer 'trans' meer. Ook Oost-Jeruzalem werd bij Jordanië ingelijfd. Alle andere Arabische legers kregen klop (goddank, naar mijn oordeel), de staat Israël werd gered en slaagde er zelfs in zijn grondgebied enigszins uit te breiden, zij het niet met 'grote delen', zoals de heer Peelen beweert. De heer Peelen spreekt vervolgens over de 'claim van Jordanië op Oost-Jeruzalem die wordt gedeeld door de Arabische landen en een meerderheid in de moslim-wereld. Ook zij hanteren daarbij godsdienst-historische argumenten, maar wijzen daarnaast op het verdrag van de Verenigde Naties waarin het gewapenderhand verwerven van grondgebied als onwettig wordt verworpen'.

Hier is sprake van een merkwaardige gedachtenkronkel. De heer Peelen moet maar eens uitleggen waarom het veroveren van Oost-Jeruzalem door Transjordanie in 1948 wel legitiem zou zijn, terwijl hij het veroveren van Oost-Jeruzalem in 1967 door Israël verwierpt. Hetzelfde geldt voor de gehele westoever van de Jordaan en de Gaza-strook. Voor beide gebieden geldt dat de juridische status ervan onduidelijk is, maar in elk geval lijkt het mij evident dat de Jordaanse aanspraken, op grond van de door de heer Peelen zelf genoemde argumenten, nergens op stoelen. De waarheid is dat de aanspraken van zowel Israël als Jordanië dubieus zijn. In mijn visie behoort de westoever toe aan de mensen die er wonen, de Palestijnen dus, in overeen-

stemming met het besluit tot *partition* van de Algemene Vergadering in 1947. Oost-Jeruzalem is een ander verhaal, dat werd door de Verenigde Naties duidelijk van de *partition* uitgesloten. De oplossing die Hanna Siniora, de hoofdredacteur van de in Oost-Jeruzalem Palestijnse krant *Al Fajr*, voorstaat en die in het artikel van de heer Peelen wordt geciteerd, lijkt mij heel zinnig: 'een *ongedeeld* Jeruzalem dat als hoofdstad van beide landen dient'. Interessant is in dit verband de oplossing die wordt voorgestaan door de Israëlsche vredesbeweging *Vrede Nu!*: geen fysieke maar wel een administratieve scheiding van de stad, met Oost-Jeruzalem als hoofdstad van de Palestijnse poot van een Palestijns-Jordaanse federatie of confederatie en West-Jeruzalem als hoofdstad van de joodse staat Israël. Het is inderdaad alleen maar logisch de westoever van de Jordaan in federatief dan wel confederatief verband aan Jordanië te koppelen, in de eerste plaats omdat een Palestijns mini-staatje op de westoever en in Gaza voor Israël een onaanvaardbaar veiligheidsrisico inhoudt, in de tweede plaats omdat ernstig mag worden getwijfeld aan de economische levensvatbaarheid van zo'n staatje, en in de derde plaats omdat de bevolking van Jordanië – dat tot in de jaren twintig deel uitmaakte van het mandaatgebied – voor zestig tot zeventig procent uit Palestijnen bestaat. De opmerking van prof. De Waart dat de PLO, door zijn status van waarnemer bij de Verenigde Naties, in feite de staat Israël heeft erkend, lijkt mij voor bestrijding vatbaar, maar dat is een ander verhaal. Het gehele artikel van Gert J. Peelen ademt door zijn eenzijdige rangschikking van de historische feiten een anti-Israëlsche geest. Voor een artikel in het blad van de Vrije Universiteit acht ik dat betreurenswaardig.

Arie Kuiper
Amsterdam